

lesarabrøv

Um ein stóran mann
og ein lítlan

Í síðstu viku frættist úr norska útvarpinum, at færoyingurin William Heinesen var millum teir 4-5, ið nobelnevndin setti at hava nobelprísinn í bókmentum uppibornan.

At enda fall valið so á spanska skaldið Vicente Aleixandre, og tað er einki at siga til, tí hann er mettur sum ein hin besti lyrikari í heimlandi sínum. Gleðin í Spania er sum vera man stór og fólk eru stolt av landsmanninum.

Vit her í Føroyum eiga samstundis at fegnast um, at vit, so fáment vit eru, eiga ein av heimsins fremstu rithøvundum. Hetta er stimbrandi fyri okkum og vit eiga tí at

virða William, meðan hann er í millum okkara.

William Heinesen er ein hin besti umboðsmaður, ið vit eiga úti í verðini. Hann er nógv umhildin og høgt í metum millum lesarar og bókmenntafroðingar víða um í heiminum. Hansara bókur eru týddar til høvudstungumál og fleiri smærri tungumál.

Kemur tú burtur í fremmand lond og sigur hvaðan tú kemur, verður ofta tikið til: „Ja, men so ert tú jú landsmaður við Heinesen“. Hetta ber prógv um, hvussu nógv William er virður uttan fyri Føroyar.

William er eisini humanistur og stríðist tí imóti undirkúging, órættvísi og

intolerancu. Hann livir upp til kravið um, at rithøvundin eigur at vera samfelagsins samvitska og harvið livir hann upp til eina gamla traditión í europeiskum bókmentum. Vit kunnu bert nevna navn sum Zola og Bertrand Russel.

Tað, at William talar at, tá roynt verður at brúka ein útlendskan prædikumant til at ósa fólkdið upp í móti ávisum fólksløgum, flokkum og einstaklingum, tænar honum til ru.

At blaðstjórin á Dimmalætting í leiðara sínum 4/10 -77 kallar William politiskan analfabet minkar til heldur einki um William Heinesen, men tað ger neyvan blaðstjóran á Dimmalætting stórri.

Jóannes Dalsgaard
Tvoroyri

Ein rímulig loysn, at Argir
leggja saman við Havnini

Harra blaðstjóri!

Nú er gingin long tíð, síðan bygðaráðið í Tórshavnar uttanbyggjar kommunu samtykti at byta kommununa sundur. Mál-ið er farið til landsstýrið, og síðani er einki frætt aftur frá tí.

Vitlutt er, at sambært kommunulógini frá 1972 ber ikki til at gera nýggjar kommunur, men tað ber til at flyta kommunumark. Verður uttanbyggjar bytt sundur í tveir partar, er tí greitt, at annar av hesum partunum verður lagdur saman við onkrari aðrari kommunu, meðan hin heldur fram sum ein sjálvstøðug kommunu.

Tann vanliga upptatanin í hesum máli er, at tann núverandi meirilutin í kommununi, sum býr á Argjum, heldur fram sum Tórshavnar uttanbyggjar kommunu, meðan vit onnur koma at vera innanfyri markið hjá Tórshavnar kommunu.

Ein annar møguleiki er tó, at Argir leggja saman við Havnini, meðan hinar byggdirnar halda fram sum Tórshavnar uttanbyggjar kommunu.

Verður litið eitt sindur eftir, hvarjar atvoldirnar eru til, at talan nú er um at byta hesa kommunu sundur, so hevði hetta seinna verið ein rímulig loysn.

Setningurin hjá eini kommunu er jú at hjálpa íbúgvunum til at loysa

ymsar trupulleikar, sum tann einstaki ikki megnar. Í summum førum er ásett í lóg, hvat kommunan skal gera, í øðrum førum loysir kommunan mál sum íbúgvarnir ynskja loyst.

Í okkara kommunu hava vit, sum hoyra til minnilutan fingið greitt at vita, at kommunan ikki vil loysa nøkur mál av hesum seinra slagnum.

Eitt av hesum málunum er grundstykkið jaspurningurin. Har hava vit fingið greitt at vita, at meirilutin ikki vil loysa nakrari útstykkning og byggibúning í okkara parti av kommununi. Hetta er soleiðis at skilja, at meirilutin ikki bert sigur, at hann ikki sjálvur vil leggja rygg til fyri at útvega okkum byggingendi, men soleiðis, at hann bart út forðar fyri at nakar annar skal sleppa at gera okkum her uppi tann beina at útvega okkum grundstykki. Vit hava fingið at vita, at soleiðis koma kor okkara at verða í kommununi framvirk. Vit sleppa at gjalda skatt til at loysa slíkar kommunal uppgávur á Argjum, men kommunan skal forða fyri øllum her uppi. Vilja vit ikki finna okkum í hesum, so kunnu vit bara fara burtúr.

Men hevði tað ikki verið nógv meira rímuligt, at teir, sum ikki ynskja at kommunan skal vera ein kommunu, sjálvir sleppa sær burtur úr henni? Samráðingar skulu nú takast

upp við Havnina um mál av felagsáhuga. Tá ber til hjá teimum at koma fram til hósiklilar treytir fyri samanlegging, teir hava ein meirluta í bygðaráðnum fyri tí semju, teir gera við Havnina. Harvið sleppa teir so frá tí, teir ynskja at sleppa undan: at loysa kommunalar uppgávur uttanfyri Argir.

Men ynskja íbúgvarnir her uppi so ikki at leggja saman við Havnini? Hetta er jú eitt heilt annað mál, og eisini hetta hevði verið lættari at loyst, um vit høvdu eitt bygðaráð, sum kundt fært samráðingar okkara vegna.

Tað er nógv fyri, at tíðin hjá einum bygðaráð skal nýtast til slíkt klandur. Fyri at sleppa undan hesum var tað fyrsta, eg gjordi í bygðaráðnum at seta fram eitt uppskot um, at mál, sum viðviku einum plássi í kommununi, sum hevði umboðan í bygðaráðnum, og sum vóru figgarlaga og tekniskt forvarlig, skuldu loysast sambært uppskoti hjá bygðarumboðnum. Hevði hetta uppskot verið samtykt, hevði tað t.d. aldrin gjørt nakað ívamálið um skúlan á Hvítanesi, tí fyri kommununa var tað bæði tekniskt og figgarlaga forvarligt at hava skúla á Hvítanesi, og umboðið fyri Hvítanes gongur inn fyri tí, so har hevði alt verið í lagi.

Men hetta mitt uppskot fall. Teir, ið vóru valdir á

Falsan av skrivi enn einaferð

Hevði ikki ætlað at gerast luftmolekyli í Wurmbrandódnini, ið hevur herjað sum ringasta sótt seinastu tíðina, men bert koma við einari avsannan til tað, sum dimmalættingarblaðstjórin nevnr kommunistisk yvirlysing. Lat tað verða sagt beinanveg, eg eri ikki kommunistur og blivi tað vónandi ongantíð.

Mær vitandi eru bert heilt fá av teimum 37, ið skrivaðu undir yvirlysingina, kommunistar. Undirritaði tekur ikki undir við kommunistum, líka litið, sum eg taki undir við tí, ið Dimma stendur fyri. Henda fúla, spjaðandi, niðurbrotandi og nú falsandi skrivandi hondin, ið stendur aftanfyri, roynir nú aftaná at gera sum Pilatus, at vaska sær um hendurnar (sí Dimmalætting 8. okt.). At Wurmbrand er pinslaváttur, ivist eg ikki í. Men hvat við øllum hinum túsundtals pinslaváttunum kring heimin?

Er tað rætt, at vit sum kristin menniskju bert skulu skakast av tí, ið hendir eystan jarntjaldið, fyri soleiðis at gloyma alla neyð og elendigheit aðrastaðni?

Satans trúna kann standa líka so tignarlig her heima hjá okkum, sum í Moskva, og hon verður ikki niðurbrotin við uppskrift frá Dimmu. Men fer

rumenarin ikki ov langt í sini døming av einum meðmenniskja, sínum næsta, sjálvt um hann í hesum føri eitur Marx (av Wurmbrand skirdur satanist). Hetta visir í hvussu so er, at hann kanska hevur lisið „lærna“ hjá Marx, men ikki skilt eitt orð.

Tað ræðuligasta við vitjan Wurmbrands er ikki tað, hann segði og gjordi, men tað hann varð misbrúktur til, at grugga upp í okkara politiska dunnuhlyli, so at slíkir sum G. L. Samuelsen, Jørmund Vágadal, Hans Andr. Joensen og J. M. Olsen skuldu fáa nakað av runur at vátka sær í og kasta domandi eftir sínum meðmenniskjum.

Fanatisma førir ongan tíð til nakað gott, tvørturímóti, tak her farisearnar sum domi.

Vónandi hava færoyingar fingið eyguni upp fyri tí, Dimmalætting skrivar. At tað skal lelast sera, sera kritiskt, eisini tað í millum reglurnar og kanska serliga tað, ið er á donskum.

Eitt sunt færoyskt samfelag hvílir best á einum reinum kristnum grundarlag, har næstakærleiki og tolyndi ríða. Ikki tann næstakærleiki, ið verður slongdur í hovdið á tær á øðrumhvørjum gotuhorni, men tann, ið sipað verður til í Halgubók.

Við tókki fyri upptøkuna.

Terje Kjerbo

Fullur býráðslimur

Seinasta hósdag tann 6/10 var býráðsfundur her í Tórshavn. Eg var millum teir mongu áhoyrarnar, ið hetta kvöldið var leitað niðan til henda fund, tí eg visti, at fleiri stórmál komu fyri, okkum øllum til bata. Men eg var ikki tann einasti áhoyrarin hetta kvöldið, ið var rasandi yvir, at tann eini býráðslimurin mótti fullur upp á sama fund (íkkí fyrstu ferð), og við sínum fulla manna tosi, so at siga oyðilegið allan fundin. Eg

haldi ikki, at tað er ov nógv kravt av okkum skattaborgarum her í býnum, at býráðslimir møta gonguførir á fund. Og skamm fái hansara partamenn, ið heppaðu hann upp, í staðin fyri at fáa mannin út skjótast møguligt.

Eftir er bert at vóna, at vit fyri framtíðina vera spard fyri fullar býráðslimir á opnum býráðsfundum.

áhoyrari

Fleiri ávara

Vit undirritaðu ávara móti teirri antikommunistisku ósngini, sum fyribils er komin í hæddina við vitjanini hjá tí amerikanska propagandistinum Richard Wurmbrand. At maðurin sigur Karl Marx hava verið „satanist“, og at „Satans trúna“ stendur í Moskva, sigur nakað um politisku ørindi hansara og grundarlagið undir ræðslusøgum hansara.

Annars er tað so, at teir, sum kúga og pina

fólk í dag, eru júst partamenn Wurmbrands: antikommunistarnir í Uruguay, Chile, Suðurafrika og aðrastaðni.

Luitjen Apol, timburmaður, Tórshavn, Friðhildur Didriksen, húsmóðir, Tórshavn, Anita Apol Bourne, húsmóðir, Tórshavn, Georg Egholm, lækni, Miðvágur, Jóhann Tórstún, útroðrarmaður, Tórshavn

Zakarias Wang
13/10 1977

Dýnur, koddar, dýnuteppir
og rullumadrassir á goymslu

pf. Georg Nolsøe
Heilsøla
Tórshavn, tlf. 14557